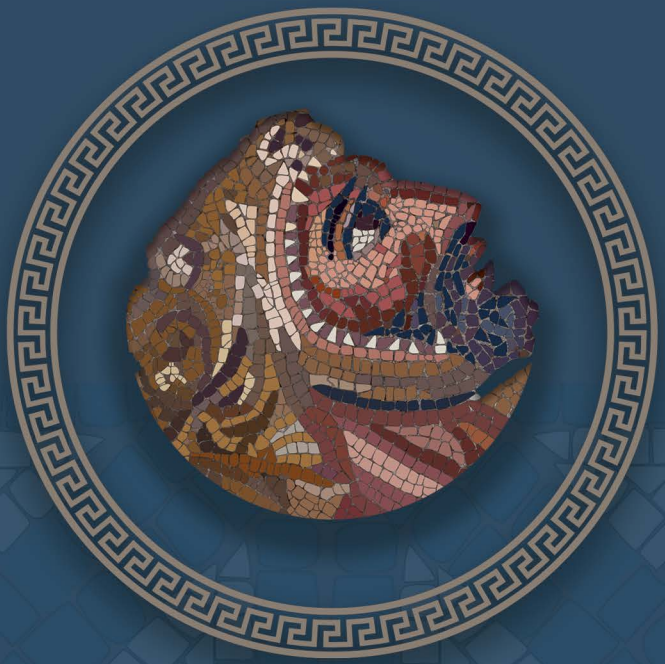

SYEDRA I

İSMAİL KARAMUT'A ARMAĞAN KİTABI
STUDIES IN HONOR OF ISMAIL KARAMUT

1994-2022 Yılı Kazıları, Araştırmaları,
Mimarisi ve Buluntuları

Excavations, Research, Architecture and
Finds from 1994 to 2022

Editörler | *Editors*
H. Ertuğ ERGÜRER - Seher TÜRKMEN - Hatice ERGÜRER

BİLGİN
KÜLTÜR
SANAT
YAYINLARI

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

SYEDRA
I

İSMAİL KARAMUT'A
ARMAĞAN KİTABI

1994-2022 Yılı Kazıları, Araştırmaları,
Mimarisi ve Buluntuları

SYEDRA
I

İSMAİL KARAMUT'A ARMAĞAN KİTABI

1994-2022 Yılı Kazıları, Araştırmaları, Mimarisi ve Buluntuları

Editörler

H. Ertuğ ERGÜRER - Seher TÜRKMEN - Hatice ERGÜRER

BİLGİN KÜLTÜR SANAT YAYINLARI

2024

SYEDRA
I

İSMAİL KARAMUT'A ARMAĞAN KİTABI

1994-2022 Yılı Kazıları, Araştırmaları, Mimarisi ve Buluntuları

ISBN: 978-625-6925-60-1

Editörler

H. Ertuğ ERGÜRER - Seher TÜRKMEN - Hatice ERGÜRER

Yayınlayan
Şükrü DEVREZ

Grafik Tasarım
İsmet FİLİZFİDANOĞLU

Bilgin Kültür Sanat Şti. Ltd.
Selanik 2 Cad., No: 64/13 Karadeniz İş Hanı 3 Kat, Kızılay-Ankara
Tel: 0312 419 85 67
www.bilginkultursanat.com / bilginkultursanat@gmail.com
Sertifika no: 20193

© 2024 Bilgin Kültür Sanat Yayınları
Yazarların ve yayınevinin yazılı izni olmadan
hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz.
Bu eserde yer alan makalelerin sorumluluğu makale sahiplerine aittir.

Baskı:
Dijitol Baskı Merkezi (Osman Sami Solak)
İvedikköy Mh. 1492. Cd. Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0533 577 6514 Matbaa Sertifika No: 70810

1. Baskı, Ankara - 2024

İÇİNDEKİLER

Önsözler

Mehmet Nuri ERSOY / Kültür ve Turizm Bakanı IX

Prof. Dr. Kenan Ahmet TÜRKDOĞAN / Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Rektörü XI

Prof. Dr. Sema DOĞAN XIII

Sunuş XV
Editörler
H. Ertuğ ERGÜRER- Seher TÜRKMEN- Hatice ERGÜRER

İsmail Karamut Yayınları XV

H. Ertuğ ERGÜRER- Hatice ERGÜRER
Syedra Antik Kenti'nin Siyasi Tarihi, Araştırma Geçmişi, Yapıları ve Son Dönem Çalışmaları ... 1
Political History, Research History, Structure and Recent Studies of the Ancient City of Syedra

Seher TÜRKMEN
Syedra Antik Kenti -Alanya Müzesi Çalışmalarına Toplu Bir Bakış 39
Syedra Ancient City - A Collective Overview of Alanya Museum Studies

Hatice ERGÜRER
Syedra Antik Kenti'nde Demir Çağı'nın Varlığına İşaret Eden Seramik Bulgular 53
Ceramıc Finds Indicating the Existence of the Iron Age in the Ancient City of Syedra

Yaşar ARLI
Alanya Müzesi'ndeki Syedra Antik Kenti Plastik Eserleri 63
Plastic Artifacts of the Ancient City of Syedra in Alanya Museum

Umut BÜYÜME
Syedra Antik Kenti Sırlı Bizans Seramikleri (1994-1999) 113
Glazed Byzantine Ceramics (1994-1999) in the Ancient City of Syedra

Gülsüm ÖZKAN
Syedra Antik Kenti 1994-1999 Buluntuları Koruma ve Onarım Çalışmaları 137
Ancient City of Syedra 1994-1999 Finds Conservation And Restoration Works

Elif ALTEN GÜLER
Antik Kaynaklar ve Epigrafik Veriler Işığında Syedra 149
Syedra in the Light of Ancient Sources and Epigraphic Data

Akın TEMÜR- Murat SARIGÜL
Alanya Müzesi'nde Bulunan Bir Grup Korinth Başlığı 183
A Grup of Corinthian Capitals Found in the Alanya Museum

Füsun TÜLEK
Syedra Antik Yerleşimi Mozaikleri 203
Mosaics of the Ancient Settlements of Syedra

Ersin ÇELİKBAŞ
Syedra Kurtarma Kazılarında (1994-1999) Ortaya Çıkan Demir Eserler 223
Iron Artifacts from the Syedra Rescue Excavations (1994-1999)

Cevat BAŞARAN
Syedra'da Bir Antik Roma Halk Oyunu "DUODECİM SCRİPTA" 251
An Ancient Roman Public Game in Syedra "DUODECIM SCRIPTA"

Çiğdem GENÇLER GÜRAY
Syedra Cam Buluntuları 263
The Syedra Glass Finds

Erdal ÜNAL
1995-1999 Syedra Kurtarma Kazılarında Bulunan Sikkeler 275
1995-1999 Syedra Rescue Excavations Coins

SYEDRA'YI GEZİN...

"Geçmişin Tecrübeleriyle Bugünü Yaşayın ve Geleceği Düşleyin"

Ülkemizin zengin kültürel ve tarihi mirası, yüzyıllardır topraklarımızda yaşamış medeniyetlerin izlerini taşır. Bu eşsiz miras, Bakanlığımızın desteğiyle gerçekleştirilen titiz arkeolojik çalışmalar sayesinde gün ışığına çıkarılmakta ve bugünden yarına aktarılarak gelecek nesillere güvenle emanet edilmektedir.

Titiz emeklerin sonucunda, arkeolojik çalışmalarla ortaya çıkan ve ülkemizin tarihine ışık tutan eserler, müzelerimizde itinayla korunmakta ve halkımızın ziyaretine açılmaktadır. Bu tarihi zenginlikler, aynı zamanda kentlerimize yeni bir değer katmakta, turizmin ve kültürel gelişimin anahtarı olarak hizmet vermektedir.

Syedra Antik Kenti'nde yürütülen kazı ve restorasyon faaliyetleri de ülkemiz kültürel mirasının gün yüzüne çıkarılmasında büyük bir öneme sahiptir. Bu değerli çalışmalar, Geleceğe Miras Projesi'nin bir parçası olarak özenle devam ettirilmektedir.

1994 yılında Alanya Müzesi Müdürlüğü başkanlığında başlayıp, antik dönemin bazen Pamphylia Bölgesi bazen de Dağlık Kilikya'sında yer alan günümüzde ülkemizin önemli turizm destinasyonlarından biri olan Alanya ilçesinin Seki Mahallesi'ndeki Syedra Antik Kenti kazı ve restorasyon çalışmaları 2019 yılından beri Cumhurbaşkanı Kararnamesi ile tüm yıl boyunca devam etmektedir.

Bu çalışmalarda yalnızca kazı ve restorasyon faaliyetleri gerçekleştirilmemekte, aynı zamanda ortaya çıkan bilimsel verilerin dünya ile paylaşılması amacıyla kitaplar, makaleler ve diğer bilimsel yayınlar hazırlanmakta, böylece ülkemizin tarihi birikimi uluslararası bilim dünyasına kazandırılmaktadır.

Syedra Antik Kenti'nin 1994-2022 yılları arasında gerçekleştirilen yüzey araştırmaları ve kazılarda elde edilen bulguların derlendiği **"Syedra I"** kitabı önemli bir tarihe ışık tutacaktır. Bu kitabın 1994 yılında Alanya Müze Müdürü olan **Dr. İsmail Karamut'a** armağan şeklinde hazırlanması da kadirşinaslık olmuştur.

Syedra'daki kazı çalışmalarının aynı verimlilik ve özveri ile devam etmesini temenni ederim. Bu süreçte hem büyük bir özveriyle çalışan tüm ekibe hem de bu önemli kitabın hazırlanmasında emeği geçen herkese en derin şükranlarımı sunarım.

Mehmet Nuri ERSOY
Kültür ve Turizm Bakanı

ÖNSÖZ

Syedra Antik Kenti, tarih boyunca birçok uygarlığın beşiği olmuş, arkeolojik zenginlikleriyle dikkat çeken önemli bir yerleşim alanıdır. Bu antik kentin derinliklerinde yapılan kazılar ve araştırmalar, geçmişin izlerini gün yüzüne çıkararak, tarihimize ışık tutmaktadır. Bu bağlamda, H. Ertuğ ERGÜRER, Seher TÜRKMEN ve Hatice ERGÜRER editörlüğünde yazılan ve Dr.İsmail Karamut'a armağan edilen bu değerli çalışma, Syedra'nın sırlarını açığa çıkarma konusunda büyük bir katkı sağlayacaktır.

Bu çalışmalar sayesinde Syedra'nın antik dönemdeki yaşamı, sosyal ve kültürel yapısı gün yüzüne çıkmış, Syedra daha iyi anlaşılmış ve tüm bu çalışmalar belgelenmiştir. Antik dönemden günümüze uzanan bu yolculukta, elde edilen bulgular ve veriler, tarihe olan bakış açımızı genişletmiş ve derinleştirmiştir. Syedra'da ortaya çıkarılan eserler, kentin geçmişteki görkemini ve önemini bir kez daha gözler önüne sermiştir. Yapılan bu kazılar, sadece Alanya ve çevresi için değil, aynı zamanda dünya arkeolojisi için de büyük bir öneme sahiptir.

Bu kazı çalışmaları ve arkeolojiye olan katkıları, bizlere geçmişin izlerini sürme ve kültürel mirasımızı koruma konusunda ilham vermektedir. Arkeoloji, yalnızca geçmişi anlamak için değil, aynı zamanda geleceğe dair bir perspektif kazandırmak için de önemlidir. Syedra Antik Kenti'nde yapılanlar, bu anlayışın somut bir örneğidir.

Syedra'daki kazılar, sadece fiziksel kalıntıları ortaya çıkarmakla kalmamış, aynı zamanda kentin sosyal, ekonomik ve kültürel yapısını da aydınlatmıştır. Bulunan eserler, antik dönemdeki yaşam tarzı hakkında bize değerli bilgiler sunmaktadır. Değerli akademisyenlerimiz ve ekibinin titiz çalışmaları, bu bilgilerin doğru ve güvenilir bir şekilde belgelenmesini sağlamıştır. Bu eser, Syedra'nın tarihini ve kültürünü daha iyi anlamamıza yardımcı olacak, yeni nesil arkeologlar ve araştırmacılar için de önemli bir kaynak teşkil edecektir.

Sonuç olarak, bu kitap, sessizce gün batımı ve gün doğumuna şahitlik eden sırlarla dolu Syedra Antik Kenti'nde yapılan kazı çalışmalarının bilimsel bir özeti niteliğindedir. Bu eserin, arkeoloji dünyasında yeni araştırmalara ilham kaynağı olacağına inanıyorum. Değerli ekibimizin arkeolojiye olan katkıları, bizlere geçmişin izlerini sürme ve kültürel mirasımızı koruma konusunda yol göstermiştir. H. Ertuğ ERGÜRER, Seher TÜRKMEN ve Hatice ERGÜRER editörlüğünde yazılan ve Dr. İsmail Karamut'a armağan edilen bu değerli çalışmanın gelecekte yapılacak olan araştırmalara ve keşiflere ışık tutmasını temenni ediyorum.

Prof. Dr. Kenan Ahmet TÜRKDOĞAN
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
Rektörü

ÖNSÖZ

Türkiye arkeolojisine gönül vermiş ve arkeoloji müzelerini deneyimli çalışmalarıyla öne çıkarmış değerli bilim insanı, arkeolog, araştırmacı ve bürokrat Dr. İsmail Karamut'un meslek yaşamımdaki yerini ve önemini yadsıyamam.

2003 yılında Alanya Müzesi'ndeki Bizans Taş Eserleri'ni çalışmak üzere Müzeye gittiğimde o dönemde müze müdürlüğü devam eden İsmail Karamut sıcak bir karşılamayla çalışmalarımın müzeyle sınırlı kalmamasını, bölgede Bizans araştırmalarına ihtiyaç olduğunu belirterek Lykia'da devam eden yüzey araştırmalarımı Pamphylia'ya dek genişletmemde öncü olmuştur. Alanya'daki yüzey araştırmalarımın başlangıcında, kendisinin İstanbul Arkeoloji Müzesi Müdürü olarak Bakanlıkça görevlendirilmesi uygun görülmüş, ne yazık ki birlikte uzun süre çalışmamız mümkün olamamıştır.

Alanya Müzesi'ndeki çalışmalarım ve yüzey araştırmalarım süresince müzenin üzerimde bıraktığı izlenim son derece düzenli bir sistematik içinde çalışan değerli uzmanların titizlikle, arkeolojik yöntemlerle gerçekleştirdikleri bilimsel çalışmalardı. İsmail Karamut bürokrat bir müze müdüründen ziyade yöneticilik görevini bilimsel çalışmalarla, kazılar ve yüzey araştırmalarıyla birlikte yürüten bir bilim insanıydı. Nitekim o dönemde Müdür Yardımcılığı'nı yürüten Seher Türkmen de müze müdürlüğü görevini devraldığı andan itibaren aynı disiplini diğer müze uzmanı arkadaşlarıyla birlikte devam ettirmiştir.

İsmail Karamut Pamphylia'nın yanı sıra Dağlık Kilikia ve Pisidia Bölgesi'ndeki çalışmalarını pek çok makaleyle bilim dünyasına sunmuştur. "*Pisidia Antiocheia'sı Heykeltraşlığı*" başlıklı doktora tezi, daha sonra "*Dokimeion Heykelleri*" makalesinde tanıtılmıştır. Alanya'yı konu alan iki kitabından biri Seher Türkmen ile birlikte iki dilde yayınladıkları *Alanya*, diğeri Scott Redford'un çevirisiyle İngilizce basılan "*Alanya Museum"* kitabı ziyaretçilere ve Alanyalılara hizmet eden değerli çalışmalardır. İsmail Karamut'un İstanbul Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü döneminde başlayan Marmaray kazıları ve Yenikapı kazıları onun yönetiminde başarıyla sürdürülmüş, çalışmaların bilimsel ekibince ortak hazırlanan pek çok yayın arkeoloji dünyasına katkı sağlamıştır.

İsmail Karamut 1990'lı yıllarda Syedra Antik Kenti'nde başlattığı kazı çalışmalarının sonuçlarını Kültür ve Turizm Bakanlığı Müze ve Kurtarma Kazıları Toplantıları'nda meslektaşlarıyla paylaşmış, Seher Türkmen ile birlikte bildiri kitaplarında yayınlamıştır. Bu yayınlar bugün Doç. Dr. Ertuğ Ergürer başkanlığında yürütülen Syedra kazı çalışmalarının temelini ve Syedra'nın kazı tarihinin belleğini oluşturmuştur.

Syedra kazı ekibinin çalışmalarının başarıyla devamı dileğiyle, İsmail Karamut'un onuruna hazırlanan **Syedra I, İsmail Karamut'a Armağan Kitabı** nice yeni araştırmalara yol açacağına inanıyorum.

Prof. Dr. Sema DOĞAN
Ankara 2023

SUNUŞ

İSMAİL KARAMUT

Yıllarını Anadolu Arkeolojisi'ne, müzeciliğe adamış, kendisinin de tabiriyle Isaurialı olan İsmail Bey, 1950 Konya doğumludur. 1972 yılında Ankara Üniversitesi, Dil Tarih Coğrafya Fakültesi, Klasik Arkeoloji Bölümü'nden mezun olmuştur. 1983 yılında Konya Selçuk Üniversitesi, Klasik Arkeoloji Bölümü'nde, *"Ay Tanrısı Men ve Pisidia Antiocheia'sındaki Men Askainos Kültürü"* konulu yüksek lisansını, 1987 yılında aynı üniversitede *"Pisidia Antiocheia'sı (Yalvaç) Heykelleri"* konulu doktorasını tamamlamıştır.

1973-1974 yıllarında ilk görev yeri uzman olarak görev yaptığı Konya-Ereğli'dir. 1974-1978 yıllarında Mersin Erdemli 'de uzman, 1978-1985 yıllarında Konya'da Müdür Yardımcılığı, 1985-1990 yıllarında Konya Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü, 1990-2004 yıllarında Alanya Müze Müdürlüğü ve 2004-2009 yılları arasında da İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürü olarak görev yapmıştır.

Çanakkale-Kebrene, Muğla Lagina ve Stratonikea, Antalya-Kaş Kilise, Adıyaman-Lidar Höyük, Manisa-Sardes, Mersin-Anamur, İzmir-Efes kazılarına Bakanlık temsilcisi olarak katılmıştır. Alanya'da görev yaptığı sırada Syedra'da ilk kazı çalışmalarını başlatmıştır. Syedra dışında Alanya'da Selinus Kenti kazı başkanlığını da yürütmüştür. İstanbul Marmaray Projesi bağlamında Yenikapı, Üsküdar, Cağaloğlu ve Sirkeci'de yapılmakta olan kazıların başkanlığını yürütmüştür.

Otuza yakın makalesi olan İsmail Karamut, 2006 yılında İstanbul Alman Arkeoloji Enstitüsü ile 2009 yılında Amerikan Arkeoloji Enstitüsü fahri üyesi seçilmiştir. 16.06.2009 tarihinde emekli olmuştur.

Bu kitap, Syedra Antik Kenti'nde İsmail Karamut tarafından 1994-2022 yılları arasında gerçekleştirilen kazı çalışmalarına ait verilerin değerlendirildiği ilk bilimsel yayın olma özelliği taşımaktadır. Gerek kitabın yayına hazırlanma sürecinde emeği geçen gerekse bilimsel makaleleri ile kitaba katkı sağlayan tüm araştırmacılara teşekkürü bir borç bilir ve arkeoloji sevdalısı İsmail Bey'e bundan sonraki hayatında sağlıklı ve uzun bir ömür dileriz.

Syedra Antik Kenti kazı çalışmalarına destek veren T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları Müzeler Genel Müdürlüğü'ne, Türk Tarih Kurumu'na, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi'ne, Alanya Belediyesi'ne, Antalya İl Kültür Turizm Müdürlüğü'ne, Alanya Arkeoloji Müzesi'ne Müzesi'ne, Koç Holding'e, Utopia World Hotel'e, Grand Kaptan Hotel'e, Antique Roman Palace Hotel'e, City Line İnşaat'a ve Suntalya Turizm'e teşekkür ederiz.

Editörler

İSMAİL KARAMUT YAYINLARI

Uluslararası Hakemli Dergilerde Yayınlanan Makaleler (SCI & SSCI & Arts And Humanities)

– İsmail Karamut, "Dokimeon Heykelleri", Belleten C.LV. Sayı:214, 1991, Ankara.

Uluslararası Diğer Hakemli Dergilerde Yayınlanan Makaleler

– İsmail Karamut, James Russel, "Nephelis, A Recently Discovered Town of Coastal Rough Cilicia", Jo. Roman Archaeology, Bölüm 12, 1999.

Uluslararası Kitaplar veya Kitaplarda Bölümler

– İsmail Karamut, Seher Sucuoğlu Türkmen, "Alanya", Alanya Turizm Yayınları Ltd. Şti., Alanya, 2005 (Kitap)

– İsmail Karamut, "Marmaray Kazılarıyla Ortaya Çıkan İstanbul'un Yeni Tarihi", İstanbul Kültür Turizm Değerlendirmesi Kitabı (İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Projesi kapsamında), İstanbul Kültür- Tanıtım Müdürlüğü, İstanbul, 2009 (Kitap İçi Bölüm).

Ulusal Hakemli Dergilerde Yayınlanan Makaleler

– İsmail Karamut, "Genç Erkek Başı (Marcus Aurelius)", Türk Arkeoloji Dergisi, Sayı 30, 1992, Ar

– İsmail Karamut, "Pisidia Antiocheia'sı Yakınında Bulunan Men Kutsal Alanı", Türk Arkeoloji Dergisi, Sayı XXVIII, 1989, Ankara.

– İsmail Karamut, Seher Türkmen, "Dağlık Kilikia'da Bir Kent: Iotape", Türk Arkeoloji Dergisi, Sayı XXXI, 1997, Ankara

– İsmail Karamut, "Konya Arkeoloji Müzesi'nde Bulunan Hekate Başı", Türk Arkeoloji Dergisi, Sayı XXIX,1991, Ankara

– İsmail Karamut, N. Çay, Y. Yılmaz, "Yağlıbayat Heykeltraşlık Eserleri" Müze Dergisi, 1985, Konya

– İsmail Karamut, "Pisidia Antiocheiası Heykel ve Konya Arkeoloji Müzesi'nde Bulunan İki Portre" Müze Dergisi, 1983, Konya

– İsmail Karamut, Seher Türkmen, "Alanya Müzesi Ostotekleri", Arkeoloji ve Sanat Dergisi, Sayı 67, İstanbul

– İsmail Karamut, "Eski Eserlerimizi Neden Koruyoruz" Müze Dergisi, 1982, Konya

– İsmail Karamut, "Konya Arkeoloji Müzesi'ndeki Augustus Portresi", Müze Dergisi, 1984, Konya.

– İsmail Karamut, "Selinus Antik Kenti ve Traianus'unu Kenotaph'ı", Arkeoloji ve Sanat Dergisi, Sayı 112

Ulusal Bilimsel Toplantılarda Sunulan ve Bildiri Kitabında Basılan Bildiriler

- İsmail Karamut, "Selinus Antik Kenti ve Traianus'un Kenotaphı", 14.Müze Çalışmaları ve Kurtarma Kazıları Sempozyumu, Nevşehir, 2004.
- İsmail Karamut, "Syedra 1997 Kurtarma Kazısı ve Temizlik Çalışmaları", IX. Müze Kurtarma Kazıları Semineri, Ankara, 1999
- İsmail Karamut, "1995 Yılı Syedra Antik Kenti Çevre Düzenleme ve Kurtarma Kazısı Çalışmaları", VII. Müze Kurtarma Kazıları Semineri, T.C. Kültür Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara, 1997.
- İsmail Karamut, "1994 Yılı Syedra Antik Kenti Çevre Düzenleme Çalışmaları" VI. Müze Kurtarma Kazıları Semineri, T.C. Kültür Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara, 1996.

Diğer Yayınlar

- İsmail Karamut, "Tarihin Penceresinden Alanya", Skylife, Sayı 7, 2001, İstanbul.
- İsmail Karamut, "Asartepeden Kuşbakışı", Atlas, Sayı 45, 1996, İstanbul.
- İsmail Karamut, "The Alanya Museum" Triathlon Dergisi, 1994, Alanya.
- İsmail Karamut, "Gücün Simgesi Herakles" Triathlon Dergisi, Ekim 1988.
- İsmail Karamut, "Selinus", Antalya Magazin, Sayı 1-2, 1995, Antalya.
- İsmail Karamut, "Dağlık Kilikia'dan (Kilikia Trachcia) Bir Kent, Laertes", Turing Dergisi, Sayı 81/360, İstanbul.
- İsmail Karamut, "Akören Tarihi", Akören Bülteni, Sayı 3, Konya.
- İsmail Karamut, "Konya Arkeoloji Müzesi'nde Bulunan İki Portre" Sanat Dünyamız, Yıl 1-Sayı 3c, 1994.
- İsmail Karamut, "Dağlık Kilikia'dan (Kilikia Trachcia) Bir Kent Nephelis", Turing Dergisi, Sayı 84/363, 1997, İstanbul.
- İsmail Karamut, "Gücün Simgesi Herakles", Antalya Kültür Sanat Bülteni-İl Kültür Müdürlüğü Aylık Yayın Organı, Antalya, 1998.

Ulusal & Uluslararası Projeler
Kazılarda Bakanlık Temsilciliği:

- Çanakkale-Kebrene
- Muğla-Lagina
- Stratonikea
- Antalya-Kaş Kilise, Adıyaman-Lidar Höyük
- Manisa-Sardes
- Mersin-Anamur, İzmir-Efes

Kazı Başkanlıkları:

1994-1998 Alanya-Syedra

2003-2004 Alanya-Selinus

2004-2009 İstanbul-Marmaray Kazıları

İdari Görevler

1. 1978-1985 Konya Müzeler Müdür Yardımcısı

2. 1985-1990 Konya Koruma Bölge Kurulu Müdürü

3. 1990-2004 Alanya Müzesi Müdürü

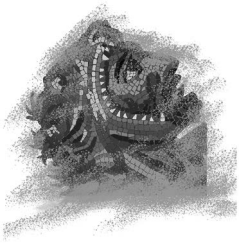
4. 2004-2009 İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürü

5. Halen İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıklarını Korum

Bilimsel ve Mesleki Kuruluşlara Üyelikler

2006 İstanbul Alman Arkeoloji Enstitüsü Üyesi

2009 Amerikan Arkeoloji Enstitüsü Fahri Üyesi

ALANYA MÜZESİ'NDEKİ SYEDRA ANTİK KENTİ PLASTİK ESERLERİ

PLASTIC ARTIFACTS OF THE ANCIENT CITY OF SYEDRA IN ALANYA MUSEUM

Yaşar ARLI[*]

Özet

Bu çalışmada, Antalya ili, Alanya ilçesi sınırları içerisinde yer alan ve ilçe merkezinin yaklaşık 20 km doğusunda bir tepe üzerinde yayılım gösteren Syedra'dan ele geçen 25 adet plastik eser, irdelenmiştir. Bu buluntu grubu içerisindeki en büyük grubu, 1967 yılından, 2015 yılına kadar satın alma, bağış ve müsadere yoluyla müzeye kazandırılan 16 adet ostothek, oluşturmaktadır. Bölgenin yerel malzemesi kireç taşından yontulan ostotheklerin ön ve arka uzun yüzlerinde ise tek ya da çift kavisli girland çelenkleri bulunmaktadır. Tek ya da çift kavisli bu girland çelenklerinin merkezinde de kadın, erkek ya da her ikisinin de portreleri görülmektedir. Bazı örneklerde ise girland çelenklerinin ana eksenine stilize palmet motifleri de yerleştirilmiştir. Kısa kenarlarında ise dorik düzenli, dört ayna bölmeli ya da bölmesiz kapı betimlemeleri yer almaktadır. Diğer kısa kenarlarda da genelde arka fonun boş bırakıldığı tek kavisli girland çelenkleri işlenmiştir. Ostotheklerin dört yüzündeki bu girland çelenkleri de köşelerdeki taşıyıcılara asılı taeniaeler yardımıyla bağlanmışlardır. Ostotheklerin yorumlanmasında da uzun yüzlerdeki girland biçimleri ile erkek, kadın ya da her iki portredeki saç stili/modasıyla birlikte kısa kenarlardaki kapı betimlemelerinden yararlanılmıştır. Ayrıca önerilen dönemler, portresi yapılan kişilerin yüz hatlarının işlenişinde uygulanan üslup özellikleri ve yontu sanatında kullanılan kabartma teknikleriyle de desteklenmiştir. Bu değerlendirmeler neticesinde de ostothekler, Traian (MS 98-117) döneminden, Asker İmparatorlardan biri olan Gallienus (MS 253-268) dönemine kadar tarihlendirilmişlerdir. Kaleme alınan diğer buluntu grupları ise sırasıyla 3 adet ostothek kapağı ile aynı sayıdaki ideal eserlerle birlikte 1 adet erkek portresi, lahit parçası ve masa ayağıdır. Ostothek kapakları da ostothekler ile bir bütün olarak değerlendirilmiştir. İdeal eserler ise koruna gelen atribütleri yardımıyla tanımlanırken, yalnızca 1'i doğrudan ideal baş olarak yorumlanmıştır. Kaleme alınan bu ideal eserler, Hadrian-Erken Antoninler Hanedanlığı döneminden, Severuslar Hanedanlığı dönemine kadar verilmişlerdir. Geç Flaviuslar Hanedanlığı dönemine tarihlendirilen erkek başı ise döneminin özel portresidir. Son konu başlıklarından lahit parçası ve masa ayağı da korunan üslup özellikleriyle Hadrian-Erken Antoninler Hanedanlık dönemi ile Geç Antoninler- Erken Severuslar Hanedanlığı dönemine tarihlendirilmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Syedra Antik Kenti, Alanya Müzesi, Plastik Eserler, Traian Dönemi, Gallienus Dönemi, Hadrian-Erken Antoninler Hanedanlığı Dönemi, Severuslar Hanedanlığı Dönemi.

[*] Dr. Arş. Gör. Yaşar Arlı, Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Antalya/TÜRKİYE, e-mail: yasararli@akdeniz.edu.tr. , orcıd: https://0000-0001-7799-6764

ISBN: 978-625-6925-60-1